

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 7.2.2008
KOM(2008) 58 lopullinen

2008/0026 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS,

**jäsenvaltioiden välisen tavarakaupan tilastoista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o
638/2004 muuttamisesta**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tällä ehdotuksella muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 638/2004¹ jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevista yhteisön tilastoista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3330/91 kumoamisesta, ja sen tarkoituksena on:

- pienentää niiden yritysten määrää, joiden on yhteisön lainsäädännön nojalla annettava ilmoitus yhteisön sisäisen kaupan tilastojärjestelmään (Intrastat), jolloin myös pienennetään tilastoilmoitusten aiheuttamaa rasitusta
- tiukentaa laatuvaatimuksia, jotka koskevat yhteisön sisäisen kaupan tilastojen keruuta, jotta voitaisiin kompensoida puutteita kauppaa koskevien tietojen tarkkuudessa, kun tiedot eivät ole yritysten ilmoittamia vaan kansallisten viranomaisten estimaatteja
- vastata käyttäjien tarpeisiin keräämällä yhteisön sisäisen kaupan tilastoja, jotka on jaoteltu yrityksen ominaispiirteiden mukaisesti
- sopeuttaa — päätökseen 2006/512/EY liittyvän Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission lausuman mukaisesti² — asetus (EY) N:o 638/2004 menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28. kesäkuuta 1999 tehtyyn neuvoston päätökseen 1999/468/EY,³ sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY, jolla otettiin käyttöön valvonnan käsittävä sääntelymenettely laajakantoisissa toimenpiteissä, joilla muutetaan perussäädösten muita kuin keskeisiä osia, jotka on annettu perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen myös poistamalla joitakin niistä tai täydentämällä säädöstä lisäämällä uusia muita kuin keskeisiä osia.

1.2. Yleinen tausta

Komissio on sitoutunut vähentämään tarpeetonta byrokratiaa ja liiallista sääntelyä. Kuten komissio toteaa tiedonannossaan *Parempaa sääntelyä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi Euroopan unionissa*⁴, EU:n voimassaolevan lainsäädännön yksinkertaistaminen (ja siten yrityksille koituvan taakan keventäminen) on tämän poliittisen aloitteen ydinkysymyksiä. Vuoden 2005 alussa komissio käynnisti laajan kuulemisen jäsenvaltioiden ja liike-elämän piirissä. Siihen liittyi myös julkinen Internet-kuuleminen. Kuulemisen pohjalta komissio antoi 25. lokakuuta 2005

¹ EUVL L 102, 7.4.2004, s. 1.

² EUVL C 255, 21.10.2006, s. 1.

³ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁴ KOM(2005) 97 lopullinen, 16.3.2005.

tiedonannon⁵, jossa kuvaillaan uusi EU-tasoinen yksinkertaistamisstrategia. Tiedonannossa nimettiin ensimmäinen erä lainsäädäntöä, jota olisi yksinkertaistettava kattavan kuulemisen pohjalta, ja samalla aloitettiin jatkuva prosessi, joka pohjautuu uusiin, entistä johdonmukaisempiin tarkastelumenettelyihin, jotta tulevan yksinkertaistamistyön painopisteet voidaan tunnistaa lainsäädännön vaikutuksia koskevan laaja-alaisen analyysin avulla.

Tiedonannon liitteessä 2 kuvataan uuden yksinkertaistamisstrategian jatkuva työohjelma. Ohjelmassa nimetään säädökset, joita on seuraavien kolmen vuoden aikana tarkasteltava ja arvioitava niiden yksinkertaistamiseksi. Siinä käsitellään monia niistä erityisistä huolenaiheista, jotka tulivat ilmi laaja-alaisessa kuulemisessa yritysten kilpailukykyyn liittyvillä avainaloilla, kuten yrityslainsäädännön, rahoituspalveluiden, liikenteen, kuluttajasuojan, jätteiden ja ulkomaankaupan tilastojen alalla.

Tilastoalan yksinkertaistamista käsiteltiin komission tiedonannossa *vastaustaakan vähentämisestä, yksinkertaistamisesta ja priorisoinnista yhteisön tilastojen alalla*⁶. Tiedonannossa nimettiin jäsenvaltioiden väliseen tavarakauppaan liittyvät tilastot (Intrastat) alaksi, jolla yksinkertaistaminen on mahdollista ja toivottavaa.

Yhteisön sisäisen kaupan tilastoihin kirjataan fyysisten tavaroiden liikkeitä jäsenvaltioiden välillä. Kansalliset tilastoviranomaiset keräävät tiedot yrityksiltä kuukausittain. Tilastot kootaan näiden kuukausikohtaisia tietueita sisältävien tietojen pohjalta sekä saapuvista että lähtevistä tavaravirroista, jotka ilmaistaan sekä arvoina että määrinä ja jotka jaotellaan ilmoituksen antaneen ja kauppakumppanina olevan jäsenvaltion mukaisesti ja yhdistetyn nimikkeistön tavaranimikkeiden mukaisesti.

Ecofin-neuvosto, joka kokoontui 28. marraskuuta 2006, piti komission aloitetta tilastorasituksen pienentämiseksi tervetulleena ja kehotti komissiota ”analysoimaan yksisuuntaisen menetelmän ja suurin piirtein samaan tulokseen johtavien muiden menetelmien toteutettavuutta, siirtymäkysymyksiä sekä esittämään tämän analyysin perusteella neuvostolle lokakuussa 2007 tarkan etenemissuunnitelman jatkotoimiksi asiaan kuuluvine aikatauluineen”. Neuvosto painotti lisäksi, että siirtyminen yksisuuntaiseen järjestelmään tai jonkin muun menetelmän toteuttaminen, joka johtaa tilastoinnin vastaustaakan merkittävään vähennykseen, ei saa vaikuttaa niiden kansallisten tilastotietojen saatavuuteen, oikea-aikaisuuteen ja laatuun, joilla on keskeinen merkitys Euroopan talouspolitiikassa ja joita ovat muun muassa kansantalouden tilinpitojärjestelmien tiedot sekä euroalueen ja muiden EU:n jäsenvaltioiden välisiä kokonaisvirtoja koskevat tiedot.

Jotta yhteisön sisäistä kauppaa koskevaa tilastojärjestelmää voitaisiin edelleen nykyaikaistaa ja näin vähentää ilmoitusten aiheuttamaa raskautta, Eurostat perusti työryhmän, jonka nimenomaisena tehtävänä on Intrastatin yksinkertaistaminen. Työryhmä koostuu jäsenvaltioiden ja komission asiantuntijoista, ja siinä kootaan yhteen eri alaryhmien toteuttama tutkimus- ja analyysityö.

⁵ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yhteisön Lissabon-ohjelman toteuttaminen – strategia sääntely-ympäristön yksinkertaistamiseksi, KOM(2005) 535 lopullinen, 25.10.2005.

⁶ KOM(2006) 693 lopullinen, 14.11.2006.

Työryhmän ja sen alaryhmien tekemissä selvityksissä on keskitytty kahteen pääasialliseen yksinkertaistamisvaihtoehtoon: siirrytään yksisuuntaiseen ilmoitusjärjestelmään ja korotetaan poikkeusten kynnysarvoja Intrastat-ilmoituksissa, jolloin kattavuus pienentyy kaupan osalta. Kaikki muut vaihtoehdot todettiin yritysten ilmoitusrasitukseen kohdistuvilta vaikutukseltaan merkityksettömiksi.

Kahta päävaihtoehtoa on arvioitu kolmen perusteen mukaisesti: yrityksiin kohdistuva rasitus, tietojen oikea-aikaisuus ja tietojen tarkkuus. Tulokset osoittavat, että kynnysarvot ovat lyhyellä aikavälillä parhaiten toteutettavissa oleva ratkaisumahdollisuus. Myös työryhmän kansalliset asiantuntijat pitivät tätä vaihtoehtoa parhaana. Toisaalta yksisuuntaisessa järjestelmässä oli merkittäviä haittapuolia, joita ei voida lyhyellä aikavälillä korjata.

Jäsenvaltiot asettavat nykyisin kynnysarvot siten, että taataan kattavuus vähintään 97 prosentin tasolla arvon mukaisesta kaupasta. Vuoden 2006 lopussa tämä tarkoitti sitä, että noin 78 prosenttia toisten jäsenvaltioiden kanssa kauppaa käyvistä yrityksistä oli vapautettu ilmoitusvelvoitteesta. Kun vähimmäiskattavuutta pienennetään, Intrastatin ilmoitusvelvoitteesta vapautettujen yritysten määrä kasvaa edelleen.

Intrastatin kattavuusasteen madaltaminen voidaan toteuttaa verrattain lyhyessä ajassa. Tähän on pääsyynä se, että kynnysarvon korotus ei muuta järjestelmän perusoletuksia. Nykyjärjestelmän periaatteet ja menettelyt pysyvät ennallaan. Kaupan kattavuuden muutos voidaan siis toteuttaa varsin helposti: lainsäädännön ja liitännäistoimenpiteiden muutokset, joilla taataan tilastotietojen laatu, ovat suppeampia ja yksinkertaisempia kuin yksisuuntaisen vaihtoehdon toteuttamiseen tarvittavat muutokset.

Intrastatin kattavuuden supistuminen heikentää kuitenkin samalla tietojen tarkkuutta. Keräämättä jäävistä tiedoista on tehtävä enemmän estimaatteja. Tämä myös lisää vastakkaisten kauppavirtojen epäsymmetriaa, erityisesti tavaraluokituksen yksityiskohtaisimmalla tasolla. Koska eri jäsenvaltiot käyttävät erilaisia estimointimenetelmiä, myös aggregaattitason epäsymmetriat saattavat lisääntyä. Kattavuuden vähentäminen edellyttääkin liitännäistoimenpiteitä, jotta voidaan varmistaa tilastotietojen tyydyttävä laatu.

Lyhyen aikavälin ratkaisun lisäksi on hyödyllistä edelleen selvittää, onko siirtyminen yksisuuntaiseen ilmoittamiseen pitkällä aikavälillä toteutettavissa, jotta tällainen tilastojärjestelmän mahdollinen muutos olisi käyttäjien kannalta hyväksyttävä. Näiltä osin ensisijaisesti tarkasteltavia kysymyksiä ovat vastakkaisten kauppavirtojen epäsymmetrioiden merkittävä pienentäminen, ratkaisu ajantasaisuuden ongelmaan puuttuvien tai viivästyneiden tietojen luotettavien estimointimenetelmien kehittämisen kautta sekä kansalliset tarpeet täyttävien laaduntarkastusmenettelyiden kehittäminen. Lisäksi olisi seurattava useita muita yksinkertaistamisvaihtoehtoja, kuten Intrastat- ja Vies-ilmoitusten (alv-tietojen vaihtojärjestelmä) yhdistämistä ja tietoteknisten työkalujen jatkokehittämistä automaattisia ilmoituksia varten⁷.

7

Intrastat- ja Vies-järjestelmien yhdistämisellä voi olla muitakin yksinkertaistamisvaikutuksia, jotka ulottuvat tilastoalaa laajemmalle. Eurostatin ja verotuksen ja tulliliiton pääosaston välisissä yhteydenotoissa on käynyt ilmi, että tiiviimpi yhteistyö tilasto- ja veroviranomaisten (alv) välillä voi olla hyödyllistä kummallekin osapuolelle. Tilastoviranomaiset voisivat parantaa tietojen laatua, ja

Lähivuosina tällaisia toimia on tarkoitus käsitellä Meets-ohjelmassa⁸ (Euroopan yritys- ja kauppatilastojen uudenaikaistamisohjelma). Meets-ohjelma on tarkoitus käynnistää vuonna 2008 viiden vuoden ajaksi (vuoteen 2013 asti). Yksi ohjelman neljästä tavoitteesta on Intrastatin yksinkertaistamista koskevan tutkimustyön tekeminen. Tätä varten osoitetaan 8,965 miljoonan euron budjetti.

1.3. Ratkaisuehdotus

Lyhyen aikavälin ratkaisun on oltava yhteensopiva mahdollisten pitkän aikavälin yksinkertaistamistoimien (kuten yksisuuntaisen ilmoittamisen) kanssa. Sen pitäisi mahdollistaa tilasto-ilmoitusten aiheuttaman yrityksiin kohdistuvan rasituksen merkittävä pienentäminen ja samalla varmistaa laadultaan tyydyttävien tilastotietojen saaminen.

Näin ollen ehdotetaan, että kaupan kattavuutta lasketaan saapuvien tavaroiden osalta 95 prosenttiin ja lähtevien tavaroiden osalta säilytetään nykyinen 97 prosentin kaupan kattavuuden taso. Tällainen ratkaisu on yhteensopiva mahdollisesti myöhemmin toteutettavan lähetystietojen keruuseen perustuvan yksisuuntaisen vaihtoehdon kanssa. Ratkaisu tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia pienentää erityisesti pienten ja keski suurten yritysten ilmoitusrasitusta, koska ilmoittajat saapuvien tavaroiden puolella ovat valtaosin pk-yrityksiä. Tarkastelu on lisäksi osoittanut, että kaupan kattavuuden laskeminen 95 prosenttiin vaikuttaa vain vähän tilastotietojen laatuun ja olisi tämän vuoksi käyttäjien kannalta hyväksyttävissä. On kuitenkin hyödyllistä toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannetaan jäsenvaltioiden kokoaminen tilastojen laatua ja vertailukelpoisuutta, ja näitä myös ehdotetaan lainsäädännössä.

Sen lisäksi, että aloitteella pienennetään yrityksille aiheutuvaa tilastorasitusta, ehdotuksessa on otettu huomioon käyttäjien uusia toiveita, jotka koskevat yritysten ominaispiirteiden mukaisesti jaoteltua kauppaa. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava yritysten ominaispiirteiden mukaisesti jaotellut vuotuiset kauppätiedot, joista käy esimerkiksi ilmi, miten Euroopan yritykset toimivat globaalistuvassa taloudessa. Yritys- ja kauppatilastojen välille voidaan luoda linkki yhdistämällä yhteisön sisäisen kaupan rekisteristä saatavilla olevat tiedot jäsenvaltioiden yritysrekistereiden tietoihin. Tätä nykyä useimmat jäsenvaltiot kokoavat tällaiset tilastot vapaaehtoisuuspohjalta. Ehdotuksella pyritään luomaan oikeusperusta näiden tilastojen pakolliselle kokoamiselle. Samat tiedot pyydetään myös kolmansien maiden kanssa käytävästä kaupasta Extrastat-lainsäädännön tarkistamista koskevan ehdotuksen mukaisesti.⁹

Lisäksi komiteamenettelystä 28. kesäkuuta 1999 tehtyä neuvoston päätöstä 1999/468/EY on muutettu neuvoston päätöksellä 2006/512/EY. Sillä otettiin käyttöön ”valvonnan käsittävä sääntelymenettely” laajakantoisissa toimenpiteissä,

veroviranomaiset hyötyisivät aiemmin saataville tulevista ja yksityiskohtaisemmista tiedoista, joita käytetään alv-petosten tunnistamiseen ja torjuntaan.

⁸ KOM(2007) 433, 19.7.2007.

⁹ Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ulkomaankauppaa kolmansien maiden kanssa koskevista yhteisön tilastoista ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1172/95 kumoamisesta, KOM(2007) 653, 30.10.2007.

joilla muutetaan perussäädösten muita kuin keskeisiä osia. Nykyistä asetusta (EY) N:o 638/2004 olisikin muutettava vastaavasti.

1.4. Voimassa olevat aiemmat säännökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 638/2004¹⁰, annettu 31. maaliskuuta 2004, jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevista yhteisön tilastoista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3330/91 kumoamisesta. Asetusta on tarkoitus muuttaa käsillä olevalla ehdotuksella.

Komission asetus (EY) N:o 1982/2004¹¹, annettu 18. marraskuuta 2004, jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 638/2004 täytäntöönpanosta sekä komission asetusten (EY) N:o 1901/2000 ja (ETY) N:o 3590/92 kumoamisesta. Ehdotuksella pyritään muuttamaan täytäntöönpanosäännöksiä.

1.5. Johdonmukaisuus EU:n muiden politiikkojen ja tavoitteiden kanssa

Ehdotus on johdonmukainen parempaa sääntelyä koskevaan Euroopan unionin aloitteeseen nähden.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Vuoden 2006 lopussa Eurostat perusti työryhmän, jonka tehtävänä on Intrastatin yksinkertaistaminen, jotta yhteisön sisäistä kauppaa koskevaa tilastojärjestelmää voitaisiin edelleen nykyaikaistaa ja näin vähentää ilmoitusten aiheuttamaa räsitusta.

Ecofin-neuvosto keskusteli 13. marraskuuta 2007 uudelleen toimenpiteistä, joilla vähennetään tilastojen aiheuttamaa räsitusta, ja hyväksyi ehdotuksen, jolla lyhyellä aikavälillä supistetaan kattavuutta ja samalla valmistellaan pitkällä aikavälillä vaihtoehtoja menetelmää, kuten yksisuuntaista menetelmää, joka edellyttää lisätutkimusta.

2.2. Asiantuntijatiedon käyttö

Ulkopuolista asiantuntijatietoa ei ole tarvittu.

2.3. Vaikutusten ja seurausten analysointi

On tunnistettu kolme vaihtoehtoa:

Vaihtoehto A: Säilytetään nykytilanne eikä muuteta voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Yhteisön sisäistä kauppaa koskevien tietojen keruuta säännellään yhteisön lainsäädännöllä. Komission sitoutuminen yrityksille koituvan

¹⁰ EUVL L 102, 7.4.2004, s. 1.

¹¹ EUVL L 343, 19.11.2004, s. 3.

tilastorasituksen pienentämiseen voidaan tämän vuoksi toteuttaa ainoastaan muuttamalla nykyisiä lainsäädäntöpuutteita.

Vaihtoehto B: Määritetään alennettu Intrastatin vähimmäiskattavuus ja laatuvaatimukset suoraan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella.

Tällä hetkellä Intrastatin kattavuus määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 638/2004 10 artiklan 3 kohdassa. Vaihtoehto B edellyttäisi tämän artiklan muuttamista ja tilastotietojen laatua koskevien vaatimusten lisäämistä.

Kauppaa koskevien tietojen kattavuus on kuitenkin varsin tekninen parametri, ja tämän vuoksi on parempi määrittää se täytäntöönpanosäännöksissä. Jos kauppaa koskevien tietojen kattavuus määritettäisiin täytäntöönpanosäännösten sijaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella, vähennettäisiin myös joustavuutta, jota tarvitaan tähän parametriin mahdollisesti tulevien uusien muutosten varalta, kun yhteisön sisäisen kaupan tilastojen yksinkertaistamista jatketaan. Olisi myös vaikeaa määritellä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa etukäteen kaikki laatuvaatimukset, eikä tällainen toimintatapa mahdollistaisi tältäkin osin joustavuutta mahdollisten muutosten varalta.

Vaihtoehto C: Poistetaan asetuksessa (EY) 638/2004 ilmaistu kaupan tietojen kattavuutta ilmaiseva prosenttiluku ja myönnetään komissiolle valtuudet määrittää Intrastatin vähimmäiskattavuus ja laatuvaatimukset.

Tällaisella toimintatavalla varmistetaan, että Intrastatin kattavuuden mahdolliset tulevat muutokset voidaan toteuttaa joustavasti. Tällaiset muutokset perustuisivat kynnysarvojen säännölliseen arviointiin, joka tehtäisiin komiteamenettelyn mukaisesti tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa (Intrastat-komitea kokoontuu kolmesti vuodessa), jotta saavutettaisiin paras mahdollinen tasapaino tilastorasituksen ja tietojen tarkkuuden välillä.

Ensivaiheessa olisi täytäntöönpanosäännöksissä tämän jälkeen sallittava, että jäsenvaltiot alentavat vuoden 2009 alkuun mennessä saapuvien tavaravirtojen osalta kattavuutta siten, että ne keräävät vähintään 95 saapuvan tavaran arvosta ja säilyttävät lähtevän tavaran kynnysarvon 97 prosentissa.

Laatuvaatimuksia koskevia säännöksiä muutetaan vastaavasti. Asetuksen (EY) N:o 638/2004 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti voitaisiin myöntää komissiolle valtuudet panna täytäntöön kaikki tarvittavat toimenpiteet tietojen laadun parantamiseksi. Olisi hyödyllistä määrittää tarkemmin puuttuvien tietojen estimointi. Puuttuvien tietojen estimointi kuuluu nykytilalainsäädännön mukaisesti yksittäisten jäsenvaltioiden vastuulle (12 artiklan 2 kohta). Lainsäädäntöä olisikin muutettava, jotta standardimenettelyt voidaan hyväksyä komiteamenettelyn mukaisesti.

C on komission näkemyksen mukaan paras valinta, sillä se mahdollistaa kohdennetun yksinkertaistamisen kynnysarvoihin perustuvassa vaihtoehdossa. Se tarjoaa eniten joustavuutta Intrastat-järjestelmän sopeuttamista varten, sillä säännöksiä hallinnoivat Eurostat ja Intrastat-komitea.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Nyt käsillä olevalla ehdotuksella luodaan oikeudelliset puitteet, joilla voidaan vapauttaa useampia yrityksiä Intrastat-tietojen toimitusvelvoitteesta ja samalla taata tietojen tarkkuus ja tyydyttää käyttäjien tarpeet, jotka koskevat yrityksen ominaispiirteiden mukaisesti jaoteltuja kauppatilastoja.

3.2. Oikeusperusta

Yhteisön tilastojen oikeusperustana on EY:n perustamissopimuksen 285 artikla. Neuvosto voi yhteispäätösmenettelyn mukaisesti hyväksyä toimenpiteitä yhteisön toiminnan kannalta tarpeellisten tilastojen tuottamiseksi. Mainitussa artiklassa asetetaan yhteisön tilastojen tuottamista koskevat vaatimukset, joissa edellytetään puolueettomuuden, luotettavuuden, objektiivisuuden, tieteellisen riippumattomuuden, kustannustehokkuuden ja tilastosalaisuuden noudattamista.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Ehdotetun toiminnan tavoitetta eli kattavuuden ja laatuvaatimusten määrittelyä sekä kauppatilastojen keruuta yrityksen ominaispiirteiden mukaisesti jaoteltuina, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin ja tämän vuoksi se voidaan paremmin saavuttaa yhteisön tasolla yhteisön säädöksen pohjalta, sillä vain komissio voi koordinoida tarvittavaa tilastotietojen yhdenmukaistamista yhteisön tasolla. Tästä syystä yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

- Tässä asetuksessa säädetään vain vähimmäisvaatimuksista tavoitteiden saavuttamiseksi eikä ylitetä sitä, mikä on tämän vuoksi tarpeen.
- On odotettavissa, että tällä asetuksella Intrastat-ilmoituksista vapautettavien yritysten osalta rasitus pienenee merkittävästi. Kansallisten tilastolaitosten työtaakka saattaa kuitenkin lisääntyä, sillä laatuvaatimukset merkitsevät entistä suurempaa panostusta validointiin ja valvontaan.

- Vuonna 2008 on tarkoitus käynnistää Meets-ohjelma¹². Osa tämän ohjelman rahoituksesta on osoitettu Intrastatin laadun parantamiseen.

3.5. Sääntelytavan valinta

Ehdotettu sääntelytapa: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus.

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavista syistä:

- Yleisesti katsotaan, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus on soveltuva tapa useimpien tilastotoimien osalta, jotka edellyttävät tarkkaa ja yhdenmukaista soveltamista koko yhteisön alueella.
- Asetus soveltuu perussäädökseksi direktiiviä paremmin, koska siinä sama laki säädetään koko yhteisöön, eikä jäsenvaltioille jätetä mahdollisuutta soveltaa säännöksiä epätäydellisesti tai valikoidusti tai valita muotoja ja keinoja säädöksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Lisäksi asetusta sovelletaan sellaisenaan, joten sitä ei tarvitse saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä. Näin vältetään viiveet, joita aiheutuu direktiivien säännösten sisällyttämisestä kansalliseen lainsäädäntöön. Tämä johtaa lainsäädännön paranemiseen ja sen voimaantulon nopeutumiseen.

Tällä ehdotuksella on tarkoitus muuttaa nykyisiä säännöksiä, jotka jo sisältyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Intrastat-ilmoituksia antavia yrityksiä koskevien kattavuusvaatimusten pienentämisellä ei ole talousarviovaikutuksia.

Tiukempien laatuvaatimusten soveltaminen voi edellyttää investointeja tutkimus- ja validiointityöhön ja työkalujen muutoksia jäsenvaltioiden hallinnossa. Nämä täytäntöönpanokustannukset voidaan kattaa Meets-ohjelman talousarviosta (2008: 1 400 000; 2009: 1 355 000; 2010: 2 000 000; 2011: 1 500 000; 2012: 1 500 000; 2013: 1 210 000 euroa varattu Intrastatia varten).

Nykyisten kahden erillisen tietokokonaisuuden sulauttaminen, jotta yrityksen ominaispiirteiden mukaisesti jaotellun kaupan tiedot saadaan näkyviin, voi aiheuttaa vähäisiä kustannuksia joidenkin jäsenvaltioiden hallinnolle.

5. LISÄTIEDOT

5.1. Yksinkertaistaminen

Tämä aloite on osa komission jatkuvaa yksinkertaistamisohjelmaa. Pää tavoitteena on vähentää Intrastat-järjestelmän tilastoilmoitusten niitä antaville yrityksille aiheuttamaa raskautta. Jos kattavuusastetta laskettaisiin saapuvien tavaroiden osalta

¹² KOM(2007) 433, 19.7.2007.

95 prosenttiin, voitaisiin 190 000 yritystä vapauttaa velvoitteesta, jonka mukaan niiden on ilmoitettava saapuvat tavaravirrat kansallisille viranomaisille.

5.2. Lainsäädännön kumoaminen

Ehdotuksen hyväksyminen täydentää nykylainsäädäntöä.

5.3. Euroopan talousalue

Ei merkitystä ETA:n kannalta.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS,

jäsenvaltioiden välisen tavarakaupan tilastoista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 638/2004 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 285 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevista yhteisön tilastoista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3330/91 kumoamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 638/2004¹³ vahvistetaan perussäännökset jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskevien yhteisön tilastojen tuottamiselle.
- (2) Komissio on antanut tiedonannon¹⁴ vastaustaakan vähentämisestä, yksinkertaistamisesta ja priorisoinnista yhteisön tilastojen alalla, ja sen yhteydessä Intrastat – jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa koskeva tilastojärjestelmä – todettiin yhdeksi alaksi, jolla yksinkertaistaminen on mahdollista ja toivottavaa.
- (3) Tilastorasitusta voidaan keventää välittömästi toteutettavilla toimilla, kun pienennetään Intrastatin kautta kerättävien tietojen kattavuusastetta. Tähän päästään madaltamalla kynnysarvoja, jotka alittavat tietojen toimittajat vapautetaan Intrastat-tietojen toimittamisesta. Seurauksena on, että kansallisten viranomaisten tekemiin estimaatteihin perustuvien tilastojen osuus kasvaa.
- (4) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava Eurostatille vuosittaiset aggregoidut tiedot, jotka on jaoteltu yritysten ominaispiirteiden mukaisesti. Näin käyttäjille tarjotaan uutta tilastotietoa merkittävistä talouskysymyksistä, jolloin uudentyyppiset tarkastelut tulevat mahdollisiksi; voidaan esimerkiksi tutkia, miten Euroopan yritykset toimivat globaalistuvassa taloudessa, eikä ilmoittaville yrityksille koidu uusia

¹³ EUVL 102, 7.4.2004, s. 1.

¹⁴ KOM(2006) 693, 14.11.2006.

tilastovaatimuksia. Olisi luotava yhteys yritys- ja kauppatilastojen välille sulauttamalla yhteisön sisäisten toimijoiden rekisteristä saatavat tiedot niihin tietoihin, joita vaaditaan tilastointiin tarkoitettujen yritysrekisterien laatimisen yhteensovittamisesta yhteisössä 22 päivänä heinäkuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2186/93¹⁵ nojalla.

- (5) Komissiolle olisi myönnettävä kaupan vähimmäiskattavuuden pienentämiseen tarvittavat valtuudet. Näin varmistetaan joustavuus sellaisten mahdollisten myöhempien muutosten varalta, jotka perustuvat tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa tehtäviin kynnysarvojen säännöllisiin arviointeihin ja joilla pyritään saavuttamaan paras mahdollinen tasapaino tilastorasituksen ja tietojen tarkkuuden välillä.
- (6) Kaupan vähimmäiskattavuuden pienentäminen edellyttää toimenpiteitä, joilla kompensoidaan vähemmän täydellistä tietojen keruuta ja sen kielteistä laatuvaikutusta erityisesti tietojen tarkkuuden osalta. Komissiolle olisi myönnettävä valtuudet jäsenvaltioiden laatujärjestelyjen tiukentamista varten ja erityisesti estimointiperusteiden määrittelyä varten niiden kauppatietojen osalta, joita ei ole kerätty Intrastatin kautta.
- (7) Asetuksessa (EY) N:o 638/2004 säädetään, että tietyistä toimenpiteistä on päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY¹⁶ mukaisesti.
- (8) Päätöstä 1999/468/EY on muutettu päätöksellä 2006/512/EY, jolla otettiin käyttöön valvonnan käsittävä sääntelymenettely. Menettelyä sovelletaan yleisluontoisiin toimenpiteisiin, joilla pyritään muuttamaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettulla menettelyllä annetun perussäädöksen muita kuin olennaisia osia ja täydentämään kyseistä säädöstä poistamalla joitakin mainituista osista tai lisäämällä uusia muita kuin olennaisia osia.
- (9) Päätöstä 2006/512/EY koskevassa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission lausumassa¹⁷ todetaan, että tämän uuden menettelyn soveltaminen jo voimassa oleviin, EY:n perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti annettuihin säädöksiin edellyttää niiden mukauttamista sovellettavia menettelyjä noudattaen.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 638/2004 osalta komissiolle olisi myönnettävä valtuudet esimerkiksi niiden edellytysten määrittelyyn, joiden mukaisesti komissio voi antaa tiettyjä tavaroita tai tiettyä tavaroiden siirtoja koskevia erilaisia tai erityissääntöjä, mukauttaa viitejaksoa arvonlisävero- ja tullivaatimusten välisen yhteyden huomioonottamiseksi, määritellä näiden tietojen keruujärjestelyt, erityisesti käytettävät koodit, määritellä Intrastatin vähimmäiskattavuuden, määritellä edellytykset ja laatuvaatimukset, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat yksinkertaistaa pienistä yksittäisistä taloustoimista toimitettavia tietoja, määritellä toimitettavat aggregoidut

¹⁵ EYVL L 196, 5.8.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

¹⁶ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

¹⁷ EUVL C 255, 21.10.2006, s. 1.

tiedot ja ne perusteet, joiden mukaisia estimaattien on oltava, antaa tilastojen keruuta varten täytäntöönpanosäännöksiä, joilla yhdistetään asetuksen (ETY) N:o 2186/93 nojalla kirjatut tiedot yritysten ominaispiirteistä tavaroiden saapumisia ja lähtöjä koskeviin tilastoihin, määritellä jäsenvaltioiden antamien laatua koskevien kertomusten rakenteen ja toteuttaa muita tarvittavia lisätoimia tietojen laadun arvioimiseksi tai parantamiseksi. Koska nämä toimenpiteet ovat laajakantoisia ja niillä on tarkoitus muuttaa asetuksen (EY) N:o 638/2004 muita kuin keskeisiä osia tai täydentää sitä lisäämällä siihen uusia muita kuin keskeisiä osia, niistä on päätettävä päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

(11) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 638/2004 olisi muutettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EY) N:o 638/2004 seuraavasti:

(1) Korvataan 3 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Komissio voi ottaa käyttöön erilaisia tai erityisiä sääntöjä, joita sovelletaan tiettyihin tavaroihin tai tiettyihin tavaroiden siirtoihin. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(2) Korvataan 6 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio voi mukauttaa viitejaksoa arvonlisävero- (alv) ja tullivaatimusten välisen yhteyden huomioonottamiseksi. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(3) Korvataan 9 artiklan 1 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Ensimmäisen alakohdan e–h alakohdassa tarkoitettut tilastotiedot on määritelty liitteessä. Komissio määrittelee tarvittaessa näiden tietojen keruuta koskevat järjestelyt ja erityisesti käytettävät koodit. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(4) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

(a) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio määrittelee kynnysarvot, joiden alittaminen vapauttaa tilastotietojen toimittamisesta vastaavat osapuolet Intrastat-tietojen toimittamisesta. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen

muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(b) Korvataan 4 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Komissio määrittelee nämä kynnysarvot. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(c) Korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Jäsenvaltiot voivat tietyin edellytyksin, kun laatuvaatimukset täytetään, yksinkertaistaa yksittäisistä vähämerkityksisistä liiketoimista toimitettavia tietoja. Komissio määrittelee tällaiset edellytykset. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(5) Muutetaan 12 artikla seuraavasti:

(a) Korvataan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) 40 kalenteripäivän kuluttua viitekuukauden päättymisestä komission määrittelemien aggregoitujen tietojen osalta. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(b) Lisätään 2 kohtaan seuraavat virkkeet:

”Estimaattien on oltava komission määrittelemien perusteiden mukaisia. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(c) Lisätään 4 kohta seuraavasti:

”4. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostat) yritysten ominaisuustietojen mukaisesti jaotellut kauppaa koskevat vuosittaiset tilastot.

Nämä tilastot kootaan yhdistämällä tilastointiin tarkoitettujen yritysrekisterien laatimisen yhteensovittamisesta yhteisössä 22 päivänä heinäkuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2186/93¹⁸ nojalla kirjatut yritysten ominaisuuksia koskevat tiedot tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuihin tilastoihin.

¹⁸ EYVL L 196, 5.8.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

Komissio päättää tilastojen laatimiseen liittyvistä täytäntöönpanosäännöistä. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(6) Korvataan 13 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio vahvistaa tietojen laadun arvioinnissa käytettävät indikaattorit ja vaatimukset, jäsenvaltioiden antamien laatua koskevien kertomusten rakenteen sekä kaikki tietojen laadun arviointia ja parantamista varten tarvittavat toimenpiteet. Kaikki toimenpiteet, joilla muutetaan tämän asetuksen muita kuin olennaisia osia esimerkiksi täydentämällä sitä, hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.”

(7) Korvataan 14 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1–4 kohtaa ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2009.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
[...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]